

Projekt

z dnia 9 grudnia 2020 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR XXV/.../20
RADY MIASTA SEJNY**

z dnia 21 grudnia 2020 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713, poz. 1378) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1818, M. P. z 2020 r. poz. 164) oraz w związku z art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 26 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), uchwała się co następuje:

§ 1. Po konsultacjach przeprowadzonych w sposób określony Zarządzeniem nr138/2020 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Sejny projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok, przyjmuje się „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok”, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sejny.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Przewodnicząca Rady Miasta
Sejny

Jolanta Beata Bagińska

od strony formalno-prawny
bez zastrzeżeń

Rada prawny
Izabela K...-Zegunia

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zazywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrzeń i doznań. Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na rok 2021 określa priorytetowe kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia wymagającym rynku pracy.

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne, międzyлюдzkie oraz możliwości zatrudnienia na coraz bardziej wymagającym rynku pracy.

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne, międzyлюдzkie oraz możliwości zatrudnienia na coraz bardziej

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne, międzyлюдzkie oraz możliwości zatrudnienia na coraz bardziej

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne, międzyлюдzkie oraz możliwości zatrudnienia na coraz bardziej

I. WPROWADZENIE

*Opracowanie:
Pehnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom*

MIASTA SEJNY
NA 2021 ROK

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

MIEJSKI PROGRAM

Załącznik do uchwały Nr XXV/.../20
Rady Miasta Sejny
z dnia 21 grudnia 2020 r.

również zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z treścią tej ustawy zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień wykonuje się w szczególności przez zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, poprzez dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego, klubu abstynenta, ośrodka pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, punktów konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin, a także uwikłanych w przemoc domową. Do istotnych działań należy również realizacja profilaktycznych programów i kampanii dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć wraz z dożywianiem dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem i ubóstwem, oraz działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach i wiele innych.

Zaplanowane działania są poddawane ocenie i udoskonalane po to, by ich realizacja przynosiła wymierne korzyści dla poszczególnych grup mieszkańców miasta Sejny. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok opierać się będzie na następujących zasadach: partnerstwa, systemowości, realizmu, kontekstu innych uzależnień, dostępu do informacji, kontynuacji działań. Profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- 1) profilaktyka uniwersalna - adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, dorosłych); jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom;
- 2) profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci alkoholików, dzieci adoptowane, młodzież, która „wypadła” ze szkoły, bezdomni itp.); jej celem jest opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy;
- 3) profilaktyka wskazująca - adresowana do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste wagary, okresowe upijanie się); jej celem jest ograniczenie czasu trwania dysfunkcji; wymaga indywidualnej diagnozy i polega na redukowaniu czynników ryzyka obecnych w samej jednostce i w jej środowisku (np. rodzinnym); nie jest to jednak terapia.

Źródłem finansowania zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok, zgodnie z art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Program został konsultowany z mieszkańcami oraz organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami zgodnie z zarządzeniem Nr 138/2020 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Sejny projektu Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok. W trakcie trwania konsultacji społecznych zgłoszono 1 uwagę do Programu dot. Celów Programu.

Program jest zgodny z założeniami:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1876);
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1781);
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2019 r., poz. 2365 ze zm.);
- Ustawa prawo przedsiębiorców z dnia 6 marca 2018 roku (Dz.U. z 2019 r., poz. 1292 ze zm.)

• Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (Dz.U. z 2007 r., Nr 250, poz. 1883 ze zm.);

• Uchwała Nr IX/30/15 Rady Miasta Sejny z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2022;

• Uchwała Nr V/39/19 Rady Miasta Sejny z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021;

• Uchwała Nr XXVI/113/16 Rady Miasta Sejny z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sejny na lata 2016 - 2025.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:
- diagnoza zagrożeń społecznych przeprowadzona na terenie szkół podstawowych i średnich oraz wśród dorosłych mieszkańców miasta z 2019 r., przeprowadzona przez Progres - Instytut Rozwoju i Edukacji, Oddział w Rzeszowie;

• „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2020 r.”, wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

• założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020;
- sprawozdanie z przeprowadzonych badań społecznych w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Sejny w 2020 r.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW

Diagnoza problemów społecznych miasta Sejny została przygotowana przez PROGRES Instytut Rozwoju i Edukacji na zlecenie Burmistrza Miasta Sejny na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach II kwartale 2019 r. i przeprowadzona wśród uczniów szkół w mieście Sejny oraz wśród osób dorosłych na terenie miasta. Łącznie w badaniu wzięło udział 293 respondentów:

DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNA - 193 osoby

• Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Dobrzańskiego Hubala w Sejnach

• Szkoła Litewska „ZIBURYS”

• Liceum Ogólnokształcące w Sejnach

• Zespół Szkół Techniczno – Rolniczych w Sejnach

Wśród badanych:

36% stanowiłi uczniowie szkoły podstawowej, natomiast 64% stanowiłi uczniowie szkół ponadgimnazjalnych.

DOROŚLI MIESZKANCY MIASTA - 100 osób, z tego:

67% stanowiły kobiety, natomiast pozostałe 33% stanowiłi mężczyźni.

Analizując wyniki przeprowadzonych na miastu Sejny badań, można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców.

Alkohol

Badania wykazały, że 44% uczniów szkoły podstawowej i 90% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej inicjuje alkoholową ma już za sobą. Łatwość w sięganiu po alkohol może być związana z tym, że duża część badanej młodzieży (33% uczniów szkoły podstawowej, 20% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej) jest zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów wysokoprocentowych. Dodatkowo zarówno wśród uczniów na każdym etapie nauki są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się (12% uczniów szkoły podstawowej i 56% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej).

Część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol pija z osobami dorosłymi – takiej odpowiedzi udzieliło 23% uczniów szkoły podstawowej (osoby, które wcześniej deklarowały inicjację

alkoholową) i 9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej przyznaje, że alkohol piło z rodzicem. Picie alkoholu wraz z rówieśnikami deklaruje 37% uczniów szkoły podstawowej oraz 72% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Istotne są także powody sięgania po alkohol przez młodzież, ponieważ duża część respondentów jako powód podaje chęć dopasowania się do kolegów – 70% uczniów szkoły podstawowej oraz 49% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej jest takiego zdania. Dodatkowo 3% uczniów szkoły podstawowej oraz 63% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej deklaruje, że samodzielnie kupiło alkohol, natomiast 26% uczniów szkoły podstawowej i 42% starszej młodzieży uważa, że na terenie Sejnu łatwo jest kupić alkohol osobom nieletnim.

Narkotyki

W grupie uczniów szkoły ponadgimnazjalnej (12%), jak i uczniów szkoły podstawowej (6%) są osoby, które miały kontakt z narkotykami. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki – takiej odpowiedzi udzieliło 36% uczniów szkoły podstawowej i 47% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Wśród uczniów szkoły podstawowej najczęściej osób, jako powód sięgania młodzieży po narkotyki wskazało chęć dobrej zabawy (52%), natomiast wśród uczniów szkoły ponadgimnazjalnej – chęć dopasowania się do rówieśników (67%). Z kolei dorośli, mówiąc także o powodach dorosłych, również wskazali zabawę – 57% oraz ciekawość – 41%.

Przemoc

Jeśli chodzi o sytuacje doświadczania przemocy w swoim najbliższym otoczeniu, 52% uczniów szkoły podstawowej, 44% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej oraz 17% dorosłych mieszkańców udzieliło twierdzącej odpowiedzi. Ponadto na pytanie, czy znają w swoim otoczeniu przypadki przemocy w rodzinie, 38% udzieliło twierdzącej odpowiedzi, natomiast 41% słyszało o takich sytuacjach wśród swoich znajomych.

Seksualność

W niniejszych badaniach temat seksualności został poruszony tylko z uczniami szkoły ponadgimnazjalnej i tylko ci uczniowie odpowiadali na dodatkowe pytania. Zdecydowana większość ankietowanej młodzieży uważa, że seksualność jest czymś naturalnym, co towarzyszy człowiekowi w ciągu życia (48%). Największa część badanej młodzieży czerpie wiedzę na ten temat z Internetu – 65%. Nadal 19% młodzieży uważa stosunek przerywany za skuteczną metodę antykoncepcji, a 48%, że podczas menstruacji nie można zajść w ciążę. Według badań 26% młodzieży pierwsze kontakty seksualne podjęło w wieku 15-17 lat.

Inne uzależnienia i działania profilaktyczne

Problematyka uzależnień to nie tylko substancje odurzające, ale także uzależnienia behawioralne. Pytając młodych ludzi o sposoby spędzania wolnego czasu, bardzo duży ich odsetek wymieniło korzystanie z telefonu komórkowego – 42% uczniów szkoły podstawowej i 46% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Przez korzystanie z telefonu czy też surfowanie w Internecie 62% uczniów szkoły podstawowej i połowa starszych uczniów zaniedbuje obowiązki domowe i kontakty z innymi.

Zarówno młodzież, jak i dorośli zostali poproszeni o odniesie się do działań profilaktycznych prowadzonych na terenie Sejnu. Młodzi ludzie chcieliby, aby w placówkach oświatowych działania profilaktyczne dotyczyły integracji i współpracy w grupie (po 32% uczniów szkoły podstawowej i ponadgimnazjalnej) oraz asertywności (22% uczniów szkoły podstawowej i 35% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej). Z kolei dorośli mieszkańcy miasta za najważniejsze działania profilaktyczne, jakie powinny zostać podjęte na terenie miasta uważają **udzielanie pomocy osobom oraz rodzinom, których dotyczy problem uzależnienia.**

III. REKOMENDACJE

Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak:

- problem spożywania alkoholu zarówno przez dorosłych jak i młodzież, dostępność produktów alkoholowych na terenie miasta,
- problem przyjmowania narkotyków przez młodzież jak również ich dostępność na terenie miasta, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych
- zjawisko przemocy w rodzinie, postawy i opinie względem tego problemu
- temat seksualności, wiedza młodych ludzi w tej kwestii.

Poruszona została także kwestia wiedzy odnośnie działań profilaktycznych dotyczących problemu alkoholowego, prowadzonych na terenie miasta Sejny, a także przyszych działań. Aby analiza ta była bardziej miarodajna, badaniem objęto różne grupy wiekowe respondentów. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszych działań profilaktycznych na terenie miasta Sejny.

Z przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców miasta badań można wnioskować, że jedną z najważniejszych kwestii zdaje się być problem picia alkoholu. Zarówno wśród uczniów na każdym etapie nauki są osoby deklarujące picie bieżące, a także przynajmniej do incydentów upijania się (12% uczniów szkoły podstawowej i 56% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej). Jest to niezwykle ważny sygnał, który zmierza do podjęcia działań z zakresu **profilaktyki wśród młodzieży**. Sytuacja pierwszego kontaktu z alkoholem powinna zwrócić szczególną uwagę, tym bardziej, że część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol pija z osobami dorosłymi – takiej odpowiedzi udzieliło 23% uczniów szkoły podstawowej (osoby, które wcześniej deklarowały inicjację alkoholową) i 9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej (przynajmniej ze alkoholu pija z rodzicem. Możemy tutaj mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie alkoholu przez młodzieży. Dlatego **skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców** powinno być jednym z założeń lokalnych programów profilaktyki. Zadane działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli rodzice będą dawali przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi. Istotne są także powody sigania po alkohol przez młodzież, ponieważ duża część respondentów jako powód podaje chęć dopasowania się do kolegów. Dlatego ważne, aby w działaniach profilaktycznych uwzględnić także **nabywanie umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, radzenie sobie z presją grupy**. Alkohol jest także przez młodych ludzi traktowany jako sposób na dobrą zabawę, dlatego ważne jest by wyzulić rodziców i innych dorosłych na to, w jaki sposób młodzież spędza czas wolny.

Warto zwrócić także uwagę na kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, gdyż 3% uczniów szkoły podstawowej oraz 63% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej deklaruje, że samodzielnie kupiło alkohol, natomiast 26% uczniów szkoły podstawowej i 42% starszej młodzieży uważa, że na terenie Sejń łatwo jest kupić alkohol osobom nieletnim. Celem na 2021 rok jest **ograniczenie naruszeń prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym, w tym szczególnie dzieciom i młodzieży oraz zwiększenie ilości sprzedawców, którzy kontrolują dowód osobisty młodo wyglądających klientów**. W 2020 roku miasto miało miejsce szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych wraz z audytem „tajemniczego klienta”. Specjalnie przeszkolona 18-letnia dziewczyna udała się wraz z trenerem do punktów sprzedaży i podjęła próbę zakupu alkoholu (najczęściej piwa). Celem badania było sprawdzenie, czy sprzedający/sprzedająca poprosi „tajemniczego klienta” o dokument tożsamości, potwierdzający jego pełnoletność. W dużej części sprawdzonych punktów sprzedających alkohol (14 na 26 pkt.), podczas próby zakupu alkoholu przez Tajemniczego Klienta, sprzedawcy poprosili o okazanie dokumentu, który potwierdza jej pełnoletność, a kilku którzy poprosili o dowód i tak sprzedali alkohol po zapewnieniu „tajemniczej klientki”, iż zostawiła go w domu. Bezpośrednio po próbie zakupu, trener przeprowadził szkolenie w punktach sprzedaży. Podobne szkolenia planowane są w 2021 roku.

Poruszenie tematyki związanej ze spożywaniem alkoholu przyniosło nam także informacje o tym, że dorośli mieszkańcy, analizując problemy w przestępstwie lokalnej, to właśnie alkoholizm wskazał na pierwszym miejscu – 62% wskazał. Widać także zmiany w zakresie picia alkoholu na terenie miasta na przestrzeni ostatnich 10 lat – aż 44% uważa, że zjawisko to wzrosło. Są to bardzo istotne informacje dla planowania dalszych działań profilaktycznych.

Niestety alkohol to nie jedyna substancja, z jaką młodzi ludzie mają kontakt. Tak w grupie uczniów szkoły ponadgimnazjalnej (12%), jak i uczniów szkoły podstawowej (6%) są osoby, które miały kontakt z narkotykami. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się z choby jednorazowym zżywaniem narkotyków (związszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach), piciem alkoholu czy paleniem papierosów. Potrzebę edukacji na szeroką skalę i obejmującą wszystkie grupy wiekowe potęguje także fakt, że część osób dorosłych pytała o poziom własnej wiedzy na temat narkotyków także ocenia ją jako wystarczającą (72%), a jednocześnie 14% uważa sporadyczne zżywanie narkotyków za bezpieczne, a 22% używało narkotyków. Może to sugerować, że działania profilaktyczne muszą mieć bardziej kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkaców

miasta, a zwłaszcza rodziców. Bardzo ważne, by zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z młodzieżą i zapewnić im wsparcie merytoryczne w tym temacie.

Zarówno z młodzieżą, jak i z dorosłymi został poruszony także bardzo trudny temat przemocy w rodzinie. Został on wskazany jako jeden z najważniejszych problemów lokalnych – 62% respondentów wskazało właśnie na przemoc w rodzinie. Ważne by wzmacniać postawę otwartości wobec tego problemu, a jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania dorosłych mieszkańców, także w zakresie działań pomocowych, prowadzonych w środowisku lokalnym. Tym bardziej, że na pytanie, czy znają w swoim otoczeniu przypadki przemocy w rodzinie, 38% udzieliło twierdzącej odpowiedzi, natomiast 41% słyszało o takich sytuacjach wśród swoich znajomych. Niestety są wśród badanych osoby, które uważają, że przemoc w rodzinie jest sprawą prywatną, w którą nie należy się wtrącać. To ważny sygnał aby informować mieszkańców o nowelizacjach prawnych odnośnie przemocy, sposobach reagowania i możliwościach pomocy pokrzywdzonym, a także o instytucjach pomocowych w najbliższym otoczeniu. Bardzo istotne jest poruszanie z młodzieżą tematów związanych z seksualnością, tym bardziej, że największa część badanej młodzieży wiedzę czerpie z Internetu. Warto zatem zastanowić się nad podjęciem działań edukacyjnych już w starszych klasach szkoły podstawowej i koniecznie w tej kwestii zdać się na specjalistów i osoby wykwalifikowane w tej tematyce.

Problematyka uzależnień to nie tylko substancje odurzające, ale także uzależnienia behawioralne. Pytając młodych ludzi o sposoby spędzania wolnego czasu, bardzo duży ich odsetek wymienił korzystanie z telefonu komórkowego i surfowanie w Internecie, a to może świadczyć o pojawiającym się uzależnieniu. Dlatego w tym obszarze również niezbędne są działania profilaktyczne. Warto zastanowić się nad organizacją zajęć dotyczących integracji i współpracy w grupie oraz zwrócić szczególną uwagę na udzielanie pomocy osobom oraz rodzinom, których dotyczy problem uzależnienia.

IV. WYBRANE DANE DOTYCZĄCE PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ W

MIĘŚCIE SEJNY

1. Punkt Konsultacyjny

Działalność swą kontynuował Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także dla młodzieży i ich rodzin z problemami behawioralnymi, obejmującymi nad używanie Internetu, komputera, telefonu czy z problemami z hazardem.

Oferta Punktu Konsultacyjnego skierowana jest do mieszkańców z terenu miasta Sejny, a w szczególności do rodzin z problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz do osób współuzależnionych. W ramach Punktu prowadzone są działania: indywidualne poradnictwo psychologiczne, grupa wsparcia osób uzależnionych oraz współuzależnionych. Wszystkie porady i konsultacje udzielane w Punkcie są bezpłatne.

Z bezpłatnej pomocy specjalistów w 2019 roku skorzystało:

1) porady psychologa:

Liczba porad dot. osób stosujących przemoc – 5,

Liczba porad dot. osób doznających przemocy – 8,

Liczba porad dot. osób z problemem alkoholowym – 14,

Liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym – 20,

Liczba porad dot. osób z problemem narkotykowym – 3,

Liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem narkotykowym – 2.

2) konsultacje indywidualne, grupowe – dla osób uzależnionych ze specjalistą terapii uzależnień:

Liczba porad dot. osób stosujących przemoc – 20,

Liczba porad dot. osób doznających przemocy – 10,

Liczba porad dot. osób z problemem alkoholowym – 8,

Liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym – 36,

Osoby zmotywowane do podjęcia leczenia po odbytej rozmowie motywującej – 30,

Osoby zmotywowane do szukania pomocy będące dorosłymi członkami rodzin z problemem alkoholowym – 9,
Osoby zmotywowane do szukania pomocy będące dorosłymi członkami rodzin z problemem alkoholowym – 36,

Osoby korzystające z indywidualnych spotkań wspierająco – terapeutycznych więcej niż jednokrotnie – 20.
motywowanie

Liczba osób korzystających z motywowania – 26,

Osoby zmotywowane do podjęcia leczenia po odbytej rozmowie motywującej – 16,

Osoby zmotywowane do szukania pomocy w zakresie doznawania przemocy – 4,

Osoby zmotywowane do szukania pomocy będące dorosłymi członkami rodzin z problemem alkoholowym – 6.

Wszyscy petenci MKRPA w Sejnach, którzy po skierowaniu na rozmowę motywującą do leczenia zgłosili się do Punktu w wyznaczonym terminie podjęli działania w celu samodzielnego zgłoszenia się na terapię leczenia uzależnień i zobowiązali się do przedstawienia dokumentu potwierdzającego uczęszczanie na terapię MKRPA w Sejnach.

3) Konsultacje indywidualne i grupowe dla osób współuzależnionych:

W konsultacjach indywidualnych uczestniczyli w sumie 33 osoby, w tym:

Liczba porad dot. osób stosujących przemoc - 1,

Liczba porad dot. osób doznających przemocy domowej - 8,

Liczba porad dot. osób uzależnionych od alkoholu - 1,

Liczba porad dot. dorosłych członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym - 24,

Liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem narkotykowym – 3.

W konsultacjach grupowych uczestniczyło od 3 do 6 osób.

Efekt prowadzonych działań:

- 2 rodziny z problemem alkoholowym podjęły terapię małżeńską,

- osoba uzależniona od alkoholu i stosująca przemoc wzięła udział w grupie wsparcia dla osób uzależnionych oraz podjęła indywidualną terapię,

- osoba współuzależniona zdecydowała się na rozwód, czyli separację siebie i małżeństwa od uzależnionej współmatzonki, która nie deklaruje chęci leczenia odwykowego,

- 22 osoby otrzymały wiedzę na temat uzależnienia, skutków i procesów i jakie zachodzą w rodzinie dotkniętej tym problemem oraz metod radzenia.

W Punkcie dyżurują również członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w każdą środę miesząca po 2 godziny zegarowe). Każda osoba powołana w skład Komisji jest zobowiązana uczestniczyć w dyżurach.

2. Dla realizacji zadań Komisja działa w pełnym składzie lub w ramach Zespołów roboczych:

Zgodnie z Zarządzeniem nr 41/2018 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, Komisja działa w następujących zespołach:

I zespół ds. procedury zmierzającej do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
II zespół ds. opiniowania oraz kontrolowania punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Izespół – 6 spotkań;

IIzespół – 4 spotkania w celu wydania pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży z oględzinami.

Od stycznia do końca grudnia 2019 r. odbyło się 29 wspólnych posiedzeń plenarnych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach. Wpłynęło 15 wniosków o wszczęcie postępowania (4 od rodziny osoby nadużywającej alkohol, 11 z Komendy Powiatowej Policji w Sejnach). Na posiedzenie komisji zaproszono 67 osób, z czego zgłosiło się 27. Wobec 7 osób MKRPA wystosowała wnioski do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Sejnach w sprawie wszczęcia postępowania o zobowiązanie uczestnika postępowania do podjęcia leczenia odwykowego. Statystyka spraw związanych z problemem uzależnień wg danych z instytucji na terenie miasta Sejny wygląda następująco:

3. Sąd Rejonowy w Sejnach

Zobowiązania do leczenia odwykowego zasądzone przez Sąd Rejonowy w Sejnach skierowane przez MKRPA w Sejnach							
Ip.	Zobowiązania	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba nałożonych obowiązków w systemie niestacjonarnym	1	5	5	10, w tym 6 z nadzorem kuratora	9	1
2.	Liczba nałożonych obowiązków w systemie stacjonarnym	2	3	12	5, w tym 4 z nadzorem kuratora	8	4
3.	Wnioski oddalone (np. z powodu zmiany miejsca zamieszkania)	0	3	3	1	0	0
4.	Wnioski umorzony (zgony)	1	1	1	1	0	1
5.	Sprawy zawieszony	0	0	0	0	0	0
6.	Sprawy w toku	0	0	0	0	0	1
7.	Zwrot wniosków	2	1 sprawa przekazana do innego Sądu	0	0	0	0

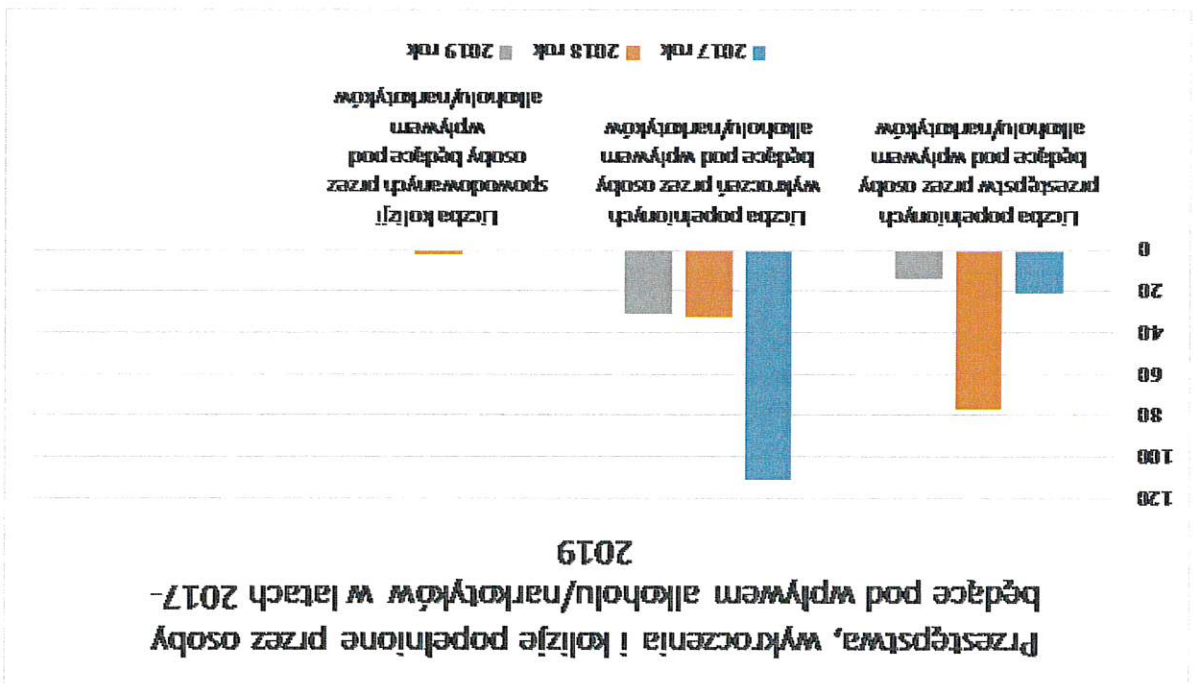
Źródło: Sąd Rejonowy w Augustowie VII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Sejnach.

4. Komenda Powiatowa Policji w Sejnach

Ip.	Przestępstwa	2017	2018	2019
1.	Liczba popełnionych przestępstw przez osoby będące pod wpływem alkoholu/narkotyków	21	77	14
2.	Liczba popełnionych wykroczeń przez osoby będące pod wpływem alkoholu/narkotyków	111	33	31

Świadczenia udzielane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach w związku z używaniem alkoholu							
lp.	Wskaźniki	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej MOPS	256	257	260	216	290	259
2.	Liczba rodzin objętych pomocą materialną MOPS z powodu uzależnienia od alkoholu	6	4	58	42	20	20
3.	Liczba dzieci będących w rodzinach z problemem uzależnienia od alkoholu	4	0	20	28	10	12
4.	Formy udzielanej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym.	Zasilki stałe, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, zasilki okresowe, zasilki celowe na zakup opału, żywności z Programu Posilek w domu i szkole, opłacono posiłki w placówkach edukacyjnych dzieciom, wydano skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020. Wszystkie rodziny z problemem alkoholowym objęte były pracą socjalną przez pracowników socjalnych. Dwie rodziny z problemem alkoholowym objęte były wsparciem asystenta rodziny.					

Zródło: Komenda Powiatowa Policji w Sejnach
5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach

3.	Liczba kolizji spowodowanych przez osoby będące pod wpływem alkoholu/narkotyków	0	2	1
----	---	---	---	---

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach

6. Zespół Interdyscyplinary

Zgodnie z Uchwałą Nr XLVII/267/17 Rady Miasta Sejny z dnia 31 października 2017 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, Zespół Interdyscyplinary realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2022 przyjęty uchwałą Nr 1X730/15 Rady Miasta Sejny z dnia 18 maja 2015 r.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych, prokuratorów oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 131/2017 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Sejny, w skład Zespołu wchodzi 22 przedstawiciele instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjno- techniczną Zespołu zapewnia MOPS w Sejnach. Zespół Interdyscyplinary może tworzyć **grupy robocze** w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskie Karty**”. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

W 2019 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 70 posiedzeń grup roboczych. Do Zespołu wpłynęły 23 „Niebieskie Karty”, w tym: z Komendy Powiatowej Policji w Sejnach (21), Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sejnach (1), Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach (1). W 15 przypadkach wystąpił problem uzależnienia od alkoholu, natomiast w 8 od środków psychoaktywnych.

7. Rynek alkoholowy w mieście Sejny

30.08.2018 r. Rada Miasta podjęła Uchwałę NR LVII/323/18 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Sejny, zgodnie z którą ustaliła:

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo:

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 10

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 26

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa):

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 5

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 22

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu:

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 5

Programy rozliczane będą w oparciu o sprawozdania uwzględniające ewaluację programu i finansowe w sposób określony w umowach/porozumieniach/zleceniach zawartych o realizację programów. Zadania wyznaczone w Programie będą realizowane z inicjatywy Urzędu, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zainteresowanych podmiotów, takich jak np. placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, placówki

Wykonawcy zadań będą realizować je w oparciu o szczegółowe programy, w których określone będą: diagnoza problemu, cele programu, harmonogram i metody pracy, uczestnicy zadań, ich liczba i sposób ich rekrutacji, miejsce i czas realizacji zadań programu oraz środki i materiały niezbędne do jego realizacji, a także wskaźniki i sposób ewaluacji programu oraz sposób jego rozliczenia.

Realizatorami zadań będą pracownicy placówek, w których będzie świadczona pomoc terapeutyczna i socjoterapeutyczna, instruktorzy i realizatorzy programów profilaktycznych, w tym pedagodzy szkolni, wychowawcy i nauczyciele, terapeutyci uzależnień, lekarze i psychologowie, pracownicy socjalni, policjanci i strażnicy miejscy, pielęgniarce i higienistki szkolne, kuratorzy sądowi, przeszkoleni członkowie stowarzyszeń abstynenckich, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, wykonawcy profilaktycznych spektakli teatralnych.

Prowadzenie i koordynacja spraw związanych z realizacją Programu należy do Pełnomocnika Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Wyznaczone w Programie zadania będą realizowane przez cały rok 2021 w formie zadań krótkoterminowych i ciągłych.

V. REALIZATORZY, PARTNERZY I ADRESACI PROGRAMU

- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu /z wyjątkiem piwa/ (wino),
- powyżej 18% zawartości alkoholu (wódka)
- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,

Liczba wydanych zezwoleń nie jest taka sama jak ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu (gastromomia) lub poza miejscem (detail), ponieważ jeden punkt sprzedaży może posiadać 3 rodzaje zezwoleń:

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2019 roku (według zawartości alkoholu)		1) poza miejscem sprzedaży		2) w miejscu sprzedaży	
4	do 4,5% (oraz piwa)	4	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	0	pow. 18%
4	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	4	pow. 18%	0	razem
12	razem	2	do 4,5% (oraz piwa)	0	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)
14	ogółem (1+2)	2	razem	0	razem

Łość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- 18 punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)
- 2 punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)

w tym:

- 4 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)
- 23 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)

W 2019 roku na terenie miasta funkcjonowało 28 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 21

specjalistyczne i inne podmioty, przez złożenie wniosku/ofert o dofinansowanie/powierzenie programów na realizację zadań Miejskiego Programu.

Podmioty działające w obszarze pożytku publicznego będą realizowały zadania w oparciu o statuty / regulaminy tych podmiotów, po rozstrzygnięciu konkursów ofert na realizację programów z zakresu wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz ochrony przed przemocą domową, ogłaszanych przez Burmistrza Miasta Sejny. Zasady i tryb przyjmowania ofert od organizacji pozarządowych i innych podmiotów o dofinansowanie realizacji programów w ramach zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok, określają zarządzenia Burmistrza Miasta Sejny. Ostateczna liczba zadań będzie uzależniona od wartości ofert przyjętych w drodze konkursu ofert i wielkości środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program realizują również:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach,
- Punkt Konsultacyjny w Sejnach,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach,
- Komenda Powiatowa Policji w Sejnach,
- Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna w Sejnach,
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Sejnach,
- Placówki kulturalne i oświatowe,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Organizacje pozarządowe realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- Inne podmioty, którym zlecane są zadania miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- inne jednostki miejskie posiadające niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy.

Zlecenie zadań ujętych w Programie odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zlecenie zadań miejskim jednostkom organizacyjnym, w tym szkołom i innym placówkom systemu oświaty może nastąpić także w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych.

Podmioty realizujące zadania programu:

- składają sprawozdanie z realizacji zadania,
- są zobowiązane do każdorazowego zamieszczania informacji o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

Analiza ryzyka:

- ograniczone zasoby kadrowe,
- brak realizatorów poszczególnych zadań.

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy miasta Sejny, a w szczególności:

- dzieci i młodzież szkolna,
- rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
- rodziny osób z problemem alkoholowym,
- osoby i rodziny uwikłane w problem przemocy w rodzinie,

- osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu,
- konsumenci i sprzedawcy alkoholu, osoby dorosłe, w tym kierownicy.

VI. CELLE PROGRAMU

Celem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i środków psychotycznych oraz zapobieganie ich powstawaniu poprzez:

• przeciwdziałanie problemom alkoholowym i narkomanii, m.in. poprzez wzrost wiedzy, świadomości mieszkańców, szczególnie uczniów szkół znajdujących się na terenie miasta Sejny, z zakresu problematyki uzależnień, zachowań ryzykownych, asertywności itp.,

• podniesienie kompetencji osób zajmujących się tematyką uzależnień, przemocy oraz profilaktyką na terenie miasta,

• zapewnienie specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym od substancji psychotycznych i ich rodzinom, osobom doświadczającym przemocy i ich rodzinom, pomoc rodzicom w procesie wychowawczym,

• promocja zdrowego stylu życia i rozbudzenie wśród dzieci i młodzieży zainteresowania różnymi formami aktywności: sportowej, artystycznej, jako alternatywy wobec uzależnień, szczególnie picia alkoholu, zazywania środków psychoaktywnych, stosowania przemocy oraz innych zjawisk patologicznych,

• prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

• podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości (zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim).

Odbyciami programu będą mieszkańcy miasta Sejny.

Prezentowany Program kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Mieście. Wskazuje planowane, drugorolowe, wielostronne i skoordynowane działania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Istotnym partnerem Miasta w realizacji zadań Programu są organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

VII. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

Kluczowym aktem prawnym regulującym w Polsce kwestie alkoholowe jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Jest ona w całości skoncentrowana na wieloaspektowej problematyce alkoholowej; zawiera zarówno regulacje dotyczące zadań samorządu gminnego, jak i warunki prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprawy związane z lecnictwem odwykowym.

Ustawa stanowi, iż prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zadania określone w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizowane będą na terenie miasta w następujący sposób:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Część osób uzależnionych, po zakończeniu leczenia odwykowego wymaga oddziaływań rehabilitacyjnych, dlatego koniecznym jest podejmowanie działań podtrzymujących proces trzeźwienia.

Bardzo ważne jest również przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Najczęściej jest to przemoc psychiczna. Następnie, jeśli chodzi o częstotliwość, obserwuje się przemoc fizyczną, później ekonomiczną i na końcu seksualną. Średnia występowania przemocy rodzinnej na terenie Miasta jest porównywalna ze średnimi w ogólnopolskiej populacji. Jako najczęstsza przyczyna występującej przemocy w rodzinach (wg statystyki „Niebieskich kart”) podawany jest alkohol. Specyfika przemocy w rodzinach alkoholowych polega zarówno na większym nasileniu zjawiska, jak też na większych rozmiarach destrukcji wśród ofiar. O dobrym kierunku działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie świadczy fakt, że wzrasta liczba ujawnianych przypadków przemocy oraz osób, które przyznają się do doświadczania tej przemocy. Na terenie Miasta Sejny nie ma podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej w odpowiednim zakresie. Dlatego też działania podejmowane w powyższym zakresie będą na mocy zawartych umów z podmiotami/osobami zewnętrznymi wyłonionymi w konkursie ofert.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

- dofinansowanie programów rehabilitacji po zakończonym leczeniu odwykowym kierowanych do osób uzależnionych i członków ich rodzin,

- inicjowanie procesu wdrażania do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznania i interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,

- prowadzenie w punkcie konsultacyjnym konsultacje indywidualne i grupowe dla osób uzależnionych i ich rodzin, a także dialog motywacyjny,

- udzielanie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego dla osób z problemem uzależnień, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia, rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, inicjowanie interwencji, gromadzenie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy,

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin, do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,

- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,

- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,

- rozwijanie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz wsparcia dla jej ofiar poprzez poprawę współpracy oraz przepływu informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną,

- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu miasta.

Wskaźniki:

- liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe,

- liczba osób uzależnionych i ich rodzin korzystających z programów pomocowych,

- liczba organizacji pozarządowych i liczba zadań przez nie realizowanych, zleconych w ramach konkursu na dotacje z budżetu miasta,

- liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjno - motywujących,

- liczba i rodzaj prowadzonych działań edukacyjno-informacyjnych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Działania określone w Programie skierowane są nie tylko do osób z problemem uzależnień, ale także do członków ich rodzin, którzy, podobnie jak osoba z problemem uzależnień, podlegają niszczącym skutkom długotrwałego oddziaływania alkoholu czy innych środków uzależniających. Nadużywanie alkoholu przez jednego członka rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. **Współuzależnienie** nie jest chorobą - to efekt przystosowania się

do sytuacji problemowej. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Waznym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoterowania pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Na podstawie badań naukowych wyliczono, że w Polsce 943.000 dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18 roku życia ma rodziców z problemem wynikającym z picia. Populacja ta stanowi ok. 13% tej grupy wiekowej. Odsetek ten waha się od 11% wśród dzieci do roku życia do prawie 15% w grupie wiekowej 13-17 lat.

Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a w związku z brakiem oparcia ze strony dorosłych żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa i fizycznego, co powoduje okresione zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Należy również podkreślić, że przy braku wsparcia i pomocy socjoterapeutycznej, dzieci z rodzin z problemem alkoholowym stanowią grupę najwyższego ryzyka. Żyjąc w rodzinie z problemem alkoholowym, czasami szukają takich form spędzania czasu wolnego, które wiążą się ze spozywaniem alkoholu. Negatywne wzorce wyścieone z domu są także często powtarzane w ich dorosłym życiu. Udzielanie pomocy rodzinom, w której występują problemy uzależnień stanowi kolejne, priorytetowe zadanie Programu. Wykazane w Programie działania w tym zakresie dają podstawę prawidłowej realizacji tych zadań.

Zadanie to będzie realizowane poprzez finansowanie lub dofinansowanie:

- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
- zapewnienie wsparcia terapeutycznego dot. przemocy w rodzinie,
- wspieranie i rozwijanie poradnictwa indywidualnego, grup wsparcia,

• zatrudnienie terapeutów i specjalistów do prowadzenia programów psychoterapii współzależnienia oraz poradnictwa dla młodzieży i ich rodzin z problemami behawioralnymi, obejmującymi nadużywanie Internetu, telefonu czy z problemami z hazardem, a także programów pomocy

• wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilakcyjny, a także wspieranie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcę,

• prowadzenie edukacji publicznej dot. uzależnień, zakup materiałów edukacyjnych, zakup i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informatorów dotyczących działalności Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym udział w kampaniach ogólnopolskich „Przeciw pijanym kierowcom”, „Postaw na rodzinę”, „Przeciwdziałanie przemocy”, utworzenie strony internetowej, prowadzenie systemu informacji i lokalnych kampanii, wydawanie i zakup materiałów edukacyjnych, zlecenie badań, sondazy opinii publicznej,

• podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie,

• wspieranie procedury tzw. „Niebieskiej Karty”,

• organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie,

• sporządzanie lokalnych diagnoz,

• wspieranie funkcjonowania Punktów Konsultacyjnych, wczesne rozpoznanie i interwencja wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,

•przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie przez MKRPA czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w Punkcie Konsultacyjnym,

•Wspieranie działalności środowisk abstynenckich, NPZ.

Wskaźniki:

- liczba osób współuzależnionych uczestniczących w programach,
- liczba osób korzystających z porad specjalistycznych w punkcie konsultacyjnym,
- liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjno - motywujących,
- liczba i rodzaj rozprawionych materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- liczba placówek wsparcia dziennego i liczba dzieci objętych wsparciem w tych placówkach,
- liczba spotkań członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczących w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Jak wskazują badania ESPAD z 2019 roku napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia ma za sobą 80,0% gimnazjalistów z klas trzecich i 92,8% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Picie alkoholu wśród młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Przy konstruowaniu Programu uwzględniono również doświadczenia z lat ubiegłych, z których wynika, że **najskuteczniejsza jest profilaktyka skierowana do najmłodszej grupy odbiorców, tj. dzieci i młodzieży.** Zgodnie z zaleceniami przedstawionymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy kontynuować działania profilaktyczne realizowane w środowisku lokalnym zwracając uwagę na to, aby programy spełniały określone standardy jakości.

Planując do realizacji w ramach Programu działania skierowane do dzieci i młodzieży, brano pod uwagę fakt, iż osiągnięcie celu stanie się możliwe, o ile działania będą prowadzone systematycznie i planowo przy wykorzystaniu różnych form oddziaływań i skierowaniu działań na różne obszary. Dlatego też między innymi za ważne w Programie uznano działania ukierunkowane na zmniejszenie spożycia napojów alkoholowych wśród mieszkańców Miasta, a **przede wszystkim wśród młodzieży.** Ważnym zadaniem jest również kierowanie działań edukacyjnych do rodziców. Celem takich działań jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowywanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Mocna więź z rodzicami, umiejętność budowania wokół dziecka nie tylko systemu kontroli, ale i wsparcia - są ważnymi czynnikami chroniącymi młodych ludzi przed sięganiem po substancje psychoaktywne. Przeprowadzone badania potwierdzają istnienie błędnych mitów i stereotypów dotyczących pozytywnego wpływu na zdrowie różnych rodzajów napojów alkoholowych. Dlatego niezmiernie ważna jest edukacja w tym zakresie również osób dorosłych, sprzedawców napojów alkoholowych, przyszłych użytkowników dróg itp. Prowadzenie edukacji publicznej jest jednym z zadań związanych z realizacją Programu. Działania edukacyjne i informacyjne wzmacniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec alkoholu. Systematyczne edukowanie i szkolenia profesjonalistów pracujących zawodowo w systemie pomocy dzieciom, młodzieży i rodzinom są ważnym elementem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

•**poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych,**

W szczególności zalecanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego NPZ - narkomania.

• prowadzenie działań informacyjnych - edukacyjnych w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia NPZ,

• prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież NPZ,

• realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi;

• podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie NPZ,

• podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestępczość w zakresie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, udział w kampanii ogólnopolskich,

• Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój,

• wspomaganie instytucji, które swoim działaniem przyczyniają się do kształtowania pozytywnych postaw społecznych, a tym samym przeciwdziałają uzależnieniom,

• dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności pedagogów, psychologów itp.,

• dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży prowadzonych na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych,

• organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży po zajęciach lekcyjnych oraz w czasie ferii zimowych i wakacji oraz doposażenie placów zabaw dla dzieci, dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć, w tym zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie na terenie szkół oraz innych miejscach obiektach pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych,

• dofinansowanie kolonii, półkolonii i obozów i innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie,

• wspieranie realizacji zajęć sportowych stanowiących część strategii profilaktycznej,

• wspieranie prospekcyjnych działań i programów z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia nakerowanych na utrzymanie dobrych relacji i utrzymanie relacji z rodziną oraz innym i troskliwym osobami dorosłymi jako ważny czynnik chroniący i wspierający prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży,

• prowadzenie edukacji publicznej dot. uzależnień, zakup/opracowanie/pozyskanie oraz dystrybucja broszur, książek, biuletynów, ulotek i innych form służących oddziaływaniu profilaktycznemu, organizacja lokalnych kampanii,

• tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie miasta Sejny w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: ośrodek pomocy społecznej, ośrodek zdrowia, komenda policji, parafia, punkt konsultacyjny, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, poradnia psychicznego, sądy, szkoły, urzędy itp. oraz rozpowieszczenie informacji o miejscach pomocy i ich ofercie w postaci ulotek, plakatów, ogłoszeń prasowych oraz w Internecie,

• wspieranie zajęć profilaktyczno - wychowawczych mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży stanowiących alternatywę dla zachowań ryzykownych,

- edukacja lokalnych decydentów i radnych w zakresie wagi i skali lokalnych problemów alkoholowych,
- budowanie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki,
- aktywna współpraca z lokalnymi mediami, monitorowanie zawartości pojawiających się artykułów, publikowanie artykułów na ten temat,
- monitorowanie skali problemów w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań i sondaży, tworzenie lokalnych diagnoz i ekspertyz,
- udział w kampaniach społecznych z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- zadania o charakterze interwencyjno-sprawdzającym w ramach współpracy międzysektorowej służb,
- wspieranie personelu medycznego w stosowaniu metod wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,
- współpraca z Policją i innymi instytucjami w organizacji działań profilaktycznych, realizacja programów edukacyjnych, interwencyjnych i korekcyjnych w szkołach, ośrodkach o szkolenia kierowców. Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości oraz działań pod wpływem środków psychoaktywnych osób kierujących pojazdami mechanicznymi itp.

Wskaźniki:

- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach i programach profilaktycznych oraz zajęciach pozalekcyjnych,
- ilość zorganizowanych szkoleń i kursów oraz liczba uczestników szkoleń i kursów,
- liczba szkół i innych placówek, w których prowadzone są programy profilaktyczne,
- liczba wspartych przedsięwzięć profilaktycznych organizowanych w szkołach i innych placówkach,
- liczba przeprowadzonych wizytacji przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Ważnym partnerem w realizacji Programu są stowarzyszenia i kluby abstynenckie. W ramach Programu przewiduje się wspomaganie działalności tych podmiotów. Samorząd realizując zadania określone w programie może powierzyć je organizacjom pozarządowym lub wesprzeć je w organizacji zadań, które wpisują się w zakres gminnego programu. Przy realizacji zadań z zakresu profilaktyki ważnym partnerem dla gmin są stowarzyszenia abstynenckie. Działania abstynenckie mogą mieć charakter zarówno formalny jak i nieformalny.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

- wspieranie realizacji zadań organizowanych przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- wspieranie systemu współpracy międzyinstytucjonalnej, tj. współpracy służb, instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych na rzecz zwiększenia skuteczności działań profilaktycznych, promujących zdrowy tryb życia i abstynencję oraz interwencyjnych,
- wspomaganie rzeczowe działań stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych AA i innych podmiotów realizujących zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania Narkomanii w Sejnach,
- współpraca merytoryczna, wymiana informacji i doświadczeń z podmiotami realizującymi Program, włączanie organizacji pozarządowych w wykonywanie zadań wynikających z realizacji Programu,

Wskazniki:

- finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, konferencjach, warsztatach przedstawicieli organizacji i samorządowych zwiastujących w zakresie wspomagania ich działalności,
  - współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w świetlicach i placówkach prowadzonych przez organizacje i instytucje, podmioty oświatowo - wychowawcze,
  - Wskazniki:
    - liczba organizacji, instytucji, podmiotów i osób fizycznych zaangażowanych w działalność na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych,
    - liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym i instytucjom w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej.
- 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowania przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**
- W przypadku zżamania zakazu sprzedaży alkoholu nielimit lub nietrzeźwym, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz zżamania zakazów promocji i reklamny napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny. Realizacja zadania wspólnie z Policją dot. kontroli placówek handlowych w zakresie sprzedaży alkoholu nielimit, reklama, promocja alkoholu itp.
- Zadanie będzie realizowane poprzez:**
- zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu, NPZ
  - zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, NPZ.
  - przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję,
  - wdrożenie spotkań edukacyjnych - profilaktycznych dla kandydatów na kierowców,
  - rozpatrywanie przez Komisję wpływających wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu, występowanie w Sądzie w charakterze oskarżyciela publicznego,

- podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez kierowanie wniosków do Sądu wobec osób, instytucji prowadzących reklamę napojów alkoholowych niezgodną z przepisami ustawy, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom, których stan wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwym oraz prowadzącym sprzedaż alkoholu na kredyt i pod zastaw,
- prowadzenie kontroli przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholowym, a w szczególności w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych do działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców,
- kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu nietrzeźwym, nielimit i pod zastaw poprzez m. in. organizację szkoleń dla przedsiębiorców prowadzących obrót napojami alkoholowymi.

Wskazniki:

- liczba wniosków przekazanych do sądu dot. leczenia osób uzależnionych od alkoholu,
- liczba opinii o uzależnieniu od alkoholu wydanych przez biegłych,
- liczba przeprowadzonych kontroli,
- liczba przeprowadzonych szkoleń dla sprzedawców oraz liczba uczestników.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SEJNACH I PEŁNOMOCNIKA

Art.4¹. ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277, poz. 1818) stanowi: „Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.”

Art.4¹. ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277, poz. 1818) stanowi: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1 ustawy, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa przepisach o pomocy społecznej lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

W mieście Sejny zarządzeniem Nr 147/2019 został powołany Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, który działa w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Do zadań Pełnomocnika należy prowadzenie działalności służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień na terenie miasta, a także przeciwdziałania przemocy, a w szczególności prowadzenie analizy problemów uzależnień i możliwości ich rozwiązywania na terenie Miasta, opracowywanie wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedkładanie Burmistrzowi Miasta projektu Programu Profilaktyki i projektu planu wydatków na dany rok budżetowy, sprawozdania z realizacji Programu, sporządzanie na podstawie ankiety opracowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sprawozdania z działalności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, podejmowanie działań na rzecz tworzenia i wzmocnienia lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz zmniejszenia rozmiarów problemów uzależnień w środowisku, współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przyjmowanie wniosków o dofinansowanie realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i ich merytoryczna ocena, przygotowanie ogłoszenia konkursów ofert na wykonanie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, bieżąca koordynacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny oraz realizacja Zarządzeń w sprawie planu wydatków tego programu, udział w posiedzeniach miejskich komisji, przygotowywanie zarządzeń Burmistrza oraz uchwał Rady w sprawach: Programu Profilaktyki i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, opracowywanie treści umów, zleceń i innych dokumentów związanych z realizacją Programu, kontrola realizacji umów zleceń i innych zadań wykonywanych w ramach Programu, podejmowanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy, rozliczanie udzielonych dotacji.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach:

Komisja powoływana jest zarządzeniem Burmistrza Miasta Sejny i pracuje w oparciu o zatwierdzony przez Burmistrza regulamin komisji.

•Komisja jest ciałem opiniującym i inicjującym wykonanie Programu. Do zadań Komisji należy:

1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu,

2) rozpatrywanie wiadomości i wniosków osób oraz instytucji w przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązków poddania się leczeniu odwykowemu, oraz wniosków i wniosków poddania się leczeniu w zakładzie lecznicwa odwykowego,

4) opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Miasta Sejny;

5) opiniowanie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;

6) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych na terenie Miasta Sejny na podstawie upoważnienia każdorazowo wydanego przez Burmistrza Miasta Sejny;

7) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego;

8) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

9) udzielanie merytorycznego wsparcia w opracowaniu oraz realizacji Programu;

10) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

11) podejmowanie i realizowanie czynności w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie - procedura "Niebieskie Karty".

• Członkowie Komisji biorą również udział w:
1) posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego;
2) posiedzeniach planarnych i grup roboczych;
3) posiedzeniach komisji powołanych przez Burmistrza Miasta Sejny;
4) innych przedsięwzięciach z zakresu działania Komisji (np. dyżury w Punkcie Konsultacyjnym, konkursy, festyny, konferencje, szkolenia).

• Pracami Komisji kieruje Przewodniczący i jest odpowiedzialny za całokształt działania Komisji oraz za pracę poszczególnych Zespołów, jeśli ich funkcjonowanie jest niezbędne do wykonania poszczególnych czynności.

• Sekretarz Komisji odpowiada za obsługę administracyjną - techniczną oraz finansową Komisji.

• W skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach wchodzi osoba o różnych uzupełniających się kompetencjach.

• Każdy członek Komisji winien podnosić swoje kwalifikacje zawodowe z zakresu profilaktyki uzależnień, przemocy poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach i konferencjach adresowanych do członków Komisji.

Koszty podnoszenia kwalifikacji Komisji i Pełnomocnika, a także wyposażenia biura oraz zakupu innych niezbędnych materiałów do prawidłowego funkcjonowania pokrywane będą ze środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok.

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA

1. Osobom powołanym w skład MKRPA przysługuje wynagrodzenie za wykonywanie zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Przewodniczącemu Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 29% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r., poz. 2177 ze zm.: z 2019 r., poz. 1564), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”, z zastrzeżeniem pkt. 6.

3. Sekretarzowi Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 27% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w pkt. 2.

4. Przewodniczącemu Zespołu przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 22% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 2.

5. Członkom Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 2.

6. Członkom zespołów problemowych przysługuje wynagrodzenie za realizację czynności dodatkowych w wysokości określonej w Tabeli nr 1: „Stawki wynagrodzenia za czynności dodatkowe”, z zastrzeżeniem pkt. 8.

7. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 1 – 5 obniża się o 20% za każdą nieobecność na posiedzeniu Komisji lub posiedzeniu Zespołu. W przypadku nieobecności na wszystkich posiedzeniach w danym miesiącu Komisji lub Zespołu wynagrodzenie nie przysługuje.

8. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 6, nie może przekroczyć miesięcznie 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

9. Ogłoszenie zmiany podstawy wymiaru wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 2 – 6, powoduje zmianę ich wysokości, począwszy od miesiąca wejścia w życie zmian.

10. Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 2 – 5, stanowi zestawienie liczby posiedzeń za dany miesiąc, sporządzone przez Pełnomocnika wraz z protokołami i listami obecności, przedłożone w terminie do 5-go dnia każdego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym odbyły się posiedzenia Komisji i/lub posiedzenia Zespołów.

11. Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 6, stanowią zestawienie wykonanych czynności dodatkowych za dany miesiąc, sporządzone przez Pełnomocnika, wraz z protokołami i listami obecności oraz innymi dokumentami, potwierdzającymi wykonanie tych czynności (np. protokoły kontroli, wizytacji, raporty z dyżurów, informacje z realizacji zadania itp.), przedłożone w terminie do 5-go każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym czynności zostały wykonane.

12. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie na podstawie list wypłat przelewem na wskazane konto osobiste, w terminie najpóźniej do 10-go dnia każdego miesiąca.

Tabela Nr 1. Stawki wynagrodzenia za czynności dodatkowe

lp.	Czynność dodatkowa	Wskaźnik	Stawka minimalnego wynagrodzenia wyrażona w %
1.	Udział w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w której występują problemy alkoholowe.	1 dzień	2%
2.	Przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	1 kontrola	4%
3.	Przeprowadzanie wizytacji monitoringowych programów/projektów profilaktycznych u realizatorów działań.	1 wizytacja	2%

- zapewnienie wsparcia specjalistycznego dla mieszkańców miasta w Punkcie Konsultacyjnym,
- dostarczenie informacji mieszkańcom na temat oferty pomocy z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie miasta i w najbliższej okolicy,
- podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom doświadczającym przemocy, mających problemy związane z uzależnieniem,
- objęcie dzieci i młodzieży szkolnej działaniami o charakterze profilaktycznym,

Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:

- ankiety i sprawozdania z realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sejniech.
- analizy danych na temat problemu alkoholowego w mieście,
- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,

Programu prowadzony będzie na podstawie:

Narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień w mieście Sejny. Jednakże Program partycypuje w dobro mieszkańców gminy i w części poprawi sytuację społeczeństwa lokalnego w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień. Koordynację Programu powierza się Pełnomocnikowi. Monitoring

XI. MONITORING I EWALUACJA

I kwartał 2021 roku	1) promocja Programu, ogłoszenie konkursu na zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe, oraz inne podmioty prowadzące działalność społeczną, realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, oraz inne podmioty prowadzące działalność społeczną, publicznego, 3) rozstrzygnięcie konkursu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, oraz inne podmioty prowadzące działalność społeczną, 4) leczenie jednostkom podległym i nadzorowanym realizacji zadań oraz zmiana przekazania środków do dyspozycji, 5) realizacja zadań wynikających z Programu.	1) realizacja zadań wynikających z Programu, 2) monitoring realizowanych zadań.	Zakończenie i podsumowanie działań wraz z wnioskami do Programu na 2022 r.
II i III kwartał 2021 roku			
IV kwartał 2021 roku			

X. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

4.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i/lub innych czynności związanych z realizacją ustawowych zadań Komisji: udział w konkursach, festynach, konferencjach, akcjach.	1 dzień	2%
5.	Dyżur w Punkcie Konsultacyjnym.	2 godziny	2%
6.	Udział w posiedzeniach komisji powołanych przez Burmistrza Miasta Sejny.	1 komisja	3%

•zapewnienie oferty organizacji czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu miasta,

•wzmocnienie postaw sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu w rodzinie i w społeczeństwie.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Pełnomocnik i przedstawi je Burmistrzowi Miasta Sejny do końca I kwartału 2022 r. Burmistrz, po zatwierdzeniu sprawozdania, przedstawi je Radzie Miasta Sejny.

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ I PLAN WYDATKÓW

Finansowanie realizacji zadań określonych w programie będzie dokonywane w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Finansowanie Programu wraz z działaniami spójnymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii przewidzianymi do realizacji w roku 2021 odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2021 r. wynosi 350.000,00 zł. Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2020 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zwrotów przekazanych przez sąd niewykorzystanych zaliczek na poczet wykonania opinii specjalistycznych osób uzależnionych od alkoholu. Finansowanie programów przyjętych do realizacji odbywa się w oparciu o umowy /porozumienia/ zlecenia zawarte pomiędzy Miastem a podmiotami realizującymi programy. Środki finansowe na realizację programów przekazywane będą w trybie i na warunkach określonych w umowach /porozumieniach/ zleceniach zawartych z wykonawcami programów. Wydatkowanie środków finansowych podlega kontroli oraz rozliczaniu według zasad określonych w umowach, porozumieniach, zleceniach. Zadania Programu w 2021 r. oraz wybór podmiotów uczestniczących w realizacji tych zadań są zgodne z zasadami i sposobem finansowania zadań określonym w ustawie o zdrowiu publicznym.

Szacunkowy podział środków finansowych ze względu na cele z uwzględnieniem zadań realizowanych w ramach Programu w 2021 roku

lp.	ZADANIA PROGRAMU	Planowane środki
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	15.000,00
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	102.000,00
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.	96.000,00
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	18.000,00
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	12.000,00
6.	Koszty funkcjonowania MKRPA Miasta Sejny i jej zespołów problemowych, Pełnomocnika, koszty administracyjne związane z realizacją programu.	107.000,00
	RAZEM:	350.000,00

PLAN RZECZOWO - FINANSOWY NA ROK 2021

Działania w zakresie profilaktyki zawarte w Programie Profilaktycznym	Szczegółowa realizacja Programu	Przewidywane nakłady finansowe	Termin realizacji	Sposób realizacji /wykonania/
1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	realizacja programów rehabilitacyjnych po zakończonym leczeniu odwykowym kierowanych do osób uzależnionych i członków ich rodzin; udzielanie wsparcia dla osób po zakończonej terapii odwykowej; prowadzenie w punkcie konsultacyjnym indywidualna psychoterapia osób uzależnionych i ich rodzin; zwiększanie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; prowadzenie edukacji publicznej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez kampanie w mediach, udział w ogólnopolskich kampaniach: „Przeciw pijanym kierowcom”, „Postaw na rodzinę”, „Przeciwdziałanie przemocy”; prowadzenie systemu informacji i lokalnych kampanii, wydawanie i zakup materiałów edukacyjnych, zlecenie badań, sondaży opinii publicznej, sporządzanie diagnoz; organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie, wspieranie funkcjonowania oraz tworzenie sieci Punktów Konsultacyjnych; wspieranie i rozwijanie poradnictwa indywidualnego, grup wsparcia, zatrudnienie terapeutów i specjalistów do prowadzenia programów psychoterapii współuczestniczenia oraz dialogu motywacyjnego, poradnictwa dla młodzieży i ich rodzin z problemami behawioralnymi, obejmującymi nadużywanie Internetu, komputera, telefonu czy z problemami z hazardem, a także programów pomocy psychologicznej, prawnej oraz pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie; sprzątanie pomieszczeń Punktu Konsultacyjnego, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, lub inny psychoedukacyjny, a także wspieranie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcy; dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w świadkach i placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe, instytucje, podmioty oświatowo – wychowawcze;	2.000,00 13.000,00	cały rok cały rok	konkurs ofert/ zakup usług Realizacja kosztów zgodnie z zawartym porozumieniem/konkurs ofert/dotacje/zakup usług/materiałów i usług
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	wspieranie i rozwijanie poradnictwa indywidualnego, grup wsparcia, zatrudnienie terapeutów i specjalistów do prowadzenia programów psychoterapii współuczestniczenia oraz dialogu motywacyjnego, poradnictwa dla młodzieży i ich rodzin z problemami behawioralnymi, obejmującymi nadużywanie Internetu, komputera, telefonu czy z problemami z hazardem, a także programów pomocy psychologicznej, prawnej oraz pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie; sprzątanie pomieszczeń Punktu Konsultacyjnego, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, lub inny psychoedukacyjny, a także wspieranie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcy; dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w świadkach i placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe, instytucje, podmioty oświatowo – wychowawcze;	32.000,00	cały rok	zakup usług i materiałów, czynsz i inne opłaty z tym związane
		60.000,00	cały rok	konkurs ofert/dotacje/zakup usług

3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;</p>	36.000,00	konkurs ofert/dotacje/zakup usług/zakup nagród
	<p>prorowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu;</p> <p>prorowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież; upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach; podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji</p>	10.000,00	cały rok	zakup usług i materiałów /konkurs ofert/zakup nagród

		<p>Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój; organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży po zajęciach lekcyjnych oraz w czasie ferii zimowych i wakacji oraz doposażenie placów zabaw, dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć wspieranie realizacji zajęć sportowych stanowiących część strategii profilaktycznej, w tym zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie na terenie szkół oraz innych miejscich obiektów pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych; dofinansowanie kolonii, półkolonii i obozów i innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie; dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży prowadzonych na terenie szkół i w innych placówkach oświatowo-wychowawczych; wspieranie prospołecznych działań i programów z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia nakierowanych na utrzymanie dobrych relacji z rodziną oraz innym i troskliwymi osobami dorosłymi jako ważny czynnik chroniący i wspierający prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży; wspieranie zajęć profilaktyczno - wychowawczych mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży stanowiących alternatywę dla zachowań ryzykownych;</p>	40.000,00		<p>Realizacja kosztów zgodnie z zawartym porozumieniem/konkurs ofert/dotacje/zakup usług materiałów i usług/zakup nagród</p>
4	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</p>	<p>Wspieranie/powierzenie realizacji zadań organizowanych przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym; finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, konferencjach, warsztatach przedstawicieli organizacji pozarządowych zwłaszcza w zakresie wspomagania ich działalności oraz rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy i ich ofercie w postaci ulotek plakatów, ogłoszeń prasowych oraz w Internecie;</p>	10.000,00	cały rok	<p>Realizacja kosztów zgodnie z zawartym porozumieniem/konkurs ofert/dotacje/zakup usług i materiałów</p>
			3.000,00		<p>konkurs ofert/dotacje</p>

	<p>współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkotyków i przeciwdziałania przemocy w rodzinie; wspieranie systemu współpracy międzyinstytucjonalnej tj. współpracy służb, instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych na rzecz zwiększenia skuteczności działań profilaktycznych; wspomaganie rzeczowe działań stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych AA i innych podmiotów realizujących zadania Programu; współpraca merytoryczna, wymiana informacji i doświadczeń z podmiotami realizującymi Program, włączanie organizacji pozarządowych w wykonywanie zadań wynikających z realizacji Programu;</p>	<p>dotacje/zakup usług i materiałów</p>	15.000,00		
5	<p>Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>	<p>przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję; rozpatrywanie przez Komisję wpływających wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu, występowanie w Sądzie w charakterze oskarżyciela publicznego; podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez kierowanie wniosków do Sądu wobec osób, instytucji prowadzących reklamę napojów alkoholowych niezgodną z przepisami ustawy, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom, których stan wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwym oraz prowadzącym sprzedaż alkoholu na kredyt i pod zastaw; opinie biegłych i opłaty sądowe; kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu nietrzeźwym, nieletnim i pod zastaw poprzez m. in. organizację szkoleń dla przedsiębiorców prowadzących obrotu napojami alkoholowymi; prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu, wdrożenie spotkań edukacyjno - profilaktycznych dla kandydatów na kierowców;</p>	<p>cały rok</p>	<p>7.000,00</p> <p>pokrycie kosztów opinii specjalistycznej, koszty sądowe</p>	
6.	<p>Koszty funkcjonowania MKRPA, koszty administracyjne związane z realizacją programu.</p>	<p>wynagrodzenia członków Komisji</p> <p>doskonalenie umiejętności członków MKRPA i pełnomocnika poprzez udział w szkoleniach i konferencjach;</p> <p>delegacje i zwrot kosztów podróży członków MKRPA;</p>	<p>70.000,00</p> <p>5.000,00</p> <p>1.000,00</p>	<p>wynagrodzenia</p> <p>zakup usług</p> <p>delegacja</p>	<p>wynagrodzenia /zakup usług i materiałów</p>

	zakup sr. higienicznych, sr. czystości, materiałów biurowych i sprzętów niezbędnych dla funkcjonowania Komisji i Pełnomocnika. Remont, adaptacja i wyposażenie lokali, pomieszczeń, w tym doposażanie w meble i sprzęt np. drukarka, niszczarka, sprzęt i akcesoria komputerowe itp.	31.000,00	cały rok	zakup materiałów i usług
Ogółem:		350.000,00 zł		

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2021 rok ujęte zostały zadania nałożone na samorząd gminny przez wyżej cytowany artykuł ustawy. Zadania realizowane będą przez Pełnomocnika Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, jak również przez miejskie jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty, którym zadania zlecane będą w drodze otwartego konkursu ofert.

